

Darganfod Ceredigion

Bae Ceredigion a Mynyddoedd Cambria

Croeso

Dyma'ch cyfle i ddod i adnabod Ceredigion a'i phobl - y Cardis.

Cymerwch amser i ddarganfod ac i ail ddarganfod un o ardaloedd Cymreicaf Cymru, ardal sy'n ymfalchïo yn ei hiaith, ei diwylliant a'i hetifeddiaeth. Mae'r croeso a'r hwyl gewch chi yng Nheredigion mor wresog ag erioed a gallwch ymlacio a mwynhau yng nghwmni ffrindiau hen a newydd. Dyma lle cewch brofiad sy'n cyfuno'r traddodiadol a'r cyfoes a'r pwyslais bob amser ar safon.

Mae enwau Ceredigion yn chwedlonol - ond pa mor dda ydych chi'n adnabod tref y coleg ger y lli a chyfres *Y Gwyll*, man geni'r eisteddfod neu rygbi yng Nghymru, gwersyll cyntaf yr Urdd neu'r mynyddoedd lle tardd afon hiraaf Cymru?

Dewch draw i ddarganfod beth sydd gennym i'w gynnig.

An English language version of this publication is available.

Tra bo Gwasanaeth Twristiaeth Cyngor Sir Ceredigion wedi gwneud pob ymdrech i sicrhau bod manylion y cyhoeddiad hwn yn gywir, ni all y Cyngor Sir dderbyn cyfrifoldeb am unrhyw gamgymeriadau, manylion anghywir neu amryfusedd nac ychwaith am unrhyw fater yn gysylltiedig â neu yn deillio o ganlyniad i gyhoeddi'r wybodaeth.

Cyhoeddwyd gan Gwasanaeth Twristiaeth Ceredigion, Canolfan Rheidol, Aberystwyth SY23 3UE

© Cyngor Sir Ceredigion 2020. Cedwir pob hawl.

Ffotograffiaeth ©Janet Baxter; Iestyn Hughes, Alan Hale, Ed Moore, Y Talbot, Crown Copyright (2020) Visit Wales, Aberystwyth Arts Centre.

Dyluniwyd yng Ngheredigion, Cymru www.four.cymru **Argraffwyd yng Nghymru** The Westdale Press.

De la baie de Cardigan aux monts Cambriens, vous découvrirez de magnifiques plages, des couchers de soleil à couper le souffle, des villes commerçantes très animées et des paysages incroyables. Vous aurez le choix entre des auberges champêtres traditionnelles et des hôtels modernes au bord du littoral où vous pourrez déguster la savoureuse cuisine locale. Au programme: des sensations fortes en plein air, des plages réputées, l'observation des grands dauphins dans la baie, un époustoufflant chemin côtier et d'innombrables sentiers montagneux et forestiers. N'oubliez donc pas votre sens de l'aventure pour profiter de tous les atouts du comté de Ceredigion et vivre une expérience inoubliable.

Desde la Bahía de Cardigan hasta las Montañas Cambrian, descubrirá preciosas playas, impresionantes puestas de sol, animados mercados locales y espectaculares paisajes. Encontrará tradicionales posadas rurales, modernos hoteles costeros y una excelente gastronomía típica. Viva emocionantes aventuras al aire libre, disfrute de las playas que han recibido numerosos premios, contemple los delfines mulares en la Bahía, admire las increíbles vistas haciendo un recorrido por la costa o adéntrese por el sin fin de rutas que recorren sus montañas y bosques. Ceredigion tiene todo lo que necesita para hacer una escapada inolvidable, lo único que no debe olvidarse en casa es su espíritu aventurero. de tous les atouts du comté de Ceredigion et vivre une expérience inoubliable.

Mwnt

Van Cardigan Bay tot en met de Cambrian Mountains ontdekt u prachtige stranden, adembenemende zonsondergangen, bedrijvige marktstadjes en ongeëvenaarde uitzichten. U vindt hier traditionele herbergen, trendy kusthotelletjes en overheerlijke plaatselijke gerechten. U kunt genieten van spannende avonturen in de openlucht, bevroonde stranden, dolfijnen in de Bay, een verbazingwekkend wandelpad langs de kust en plenty mogelijkheden voor een berg- en boswandeling. In Ceredigion vindt u alles wat u tijdens een heerlijk weekendje weg of een langere vakantie maar nodig kunt hebben, zolang u uw avontuurzucht maar niet thuis laat.

Zwischen Cardigan Bay und den Gebirgszügen der Cambrian Mountains bieten sich Ihnen wunderschöne Strände, überwältigende Sonnenuntergänge, lebhaftes Marktstädtchen und ein bezauberndes Panorama. Hier lassen sich traditionelle Landgasthöfe, schicke Küstenhotels und die Genüsse der einheimischen Küche entdecken. Genießen Sie Nervenkitzel und Outdoor-Abenteuer, preisgekrönte Strände, Delfine in der Bucht, einen atemberaubenden Küstenweg sowie Wald- und Höhenwege in Hülle und Fülle. Ceredigion hat alles, was Sie zum Abschalten brauchen, aber vergessen Sie nicht, Ihren Entdeckergeist mitzubringen.

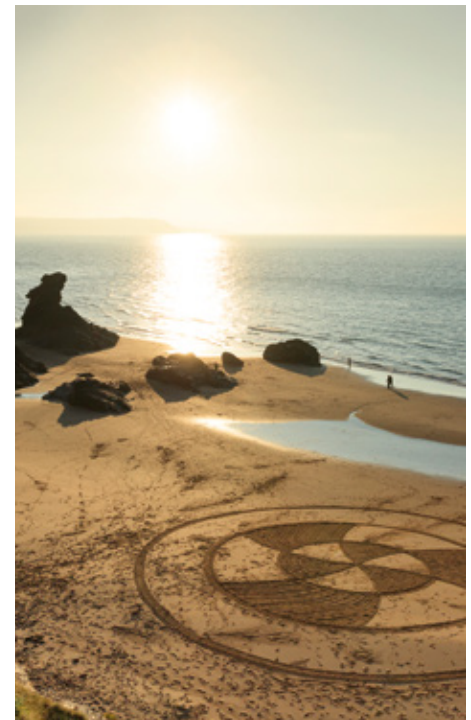
Môr braf

Dyma arfordir sy'n swyno, gyda threfi a phentrefi fel Aberaeron, Y Cei Newydd, Tresaith, Aberporth a Llangrannog yn galw. Penrhynion prydferth, cuddfannau smyglwyr yr oes a fu a harbyrau bach hudolus, arfordir treftadaeth ac ardaloedd cadwraeth arbennig - dyma yw cyfrinach Ceredigion.

Dewch i hwyllo neu rwyfo gyda chlybiau pentrefi'r arfordir. Cewch gwmni hwyllog i syrffio a hwylfyrddio, neu i'ch arwain mewn ceufad i ddarganfod traethau ac ogofâu cudd.

Dyma le gwych i fwynhau gyda'r teulu - codi cestyll tywod, chwilota ym mhyllau'r creigiau; gwyllo gwyllanod a dolffinïaid a physgota am grancod. Mae gennym draethau glân bendigedig sy'n ennill gwobrau Baner Las, Glan Môr ac Arfordir Gwyrdd yn gyson, a hynny'n brawf o'u safon.

Cilborth, Llangrannog

Dolen rhwng dwy afon - Teifi a Dyfi - sy'n cysylltu Sir Benfro yn y de ac Eryri yn y gogledd. Llwybr 60 milltir o hyd sy'n dilyn bwa bae mwyaf Cymru a thirlun sy'n newid pob cam o'r daith.

Gallwch gerdded rhannau o lwybr arfordir Ceredigion yn hamddenol braf: oedi i wyllo dolffiniaid, morloi ac adar y glannau yn gysurus yn eu cynefin, mwynhau'r olygfa draw am Enlli a Phen Llŷn neu aros am sgwrs gyda chymeriadau'r fro.

Ond cofiwch chi, nid yw'r ffaith eich bod yn cerdded yr arfordir yn golygu bod y tirwedd yn wastad, o na. Cewch ddringo i fyny at fryngaerau Oes Haearn, chwilio am ogofâu smyglwyr rhwng y creigiau, oeri'r traed yn y môr a chymryd cawod naturiol o dan y rhaeadr ar draeth Tresaith.

Dilyn y llwybr

Llwybr Arfordir Ceredigion

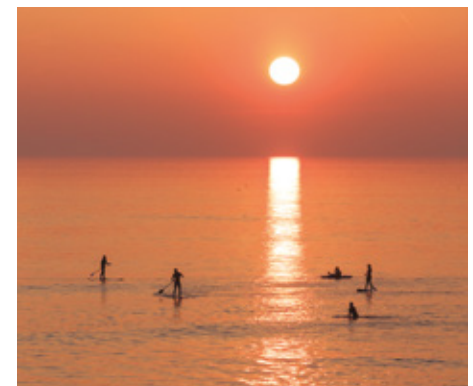
Ar frig y don

Ceredigion amdani am hwyl chwaraeon dŵr ac i fwynhau golygfeydd godidog ar yr un pryd. 'Does dim prinder cyfleon am weithgareddau dŵr ar hyd Arfordir Treftadaeth Ceredigion.

Archwiliwch ogofâu a thraethau dirgel mewn caiaac a chael cipolwg ar forloi, dolffiniaid ac adar y môr ar hyd eich taith. Dysgwch sut i hwyllo yn Y Cei Newydd neu syrffio a hwylfyrddio ar draeth hir Y Borth. Os yw'r heli yn eich gwaed, galwch heibio harbyrau Aberystwyth, Aberaeron a'r Cei Newydd. Mae bron pob un o glybiau hwyllo Bae Ceredigion yn cynnal regata blynyddol ac mae tîmau rhwyfo môr di-ri, pob un ag awch go iawn am gystadleuaeth.

Borth

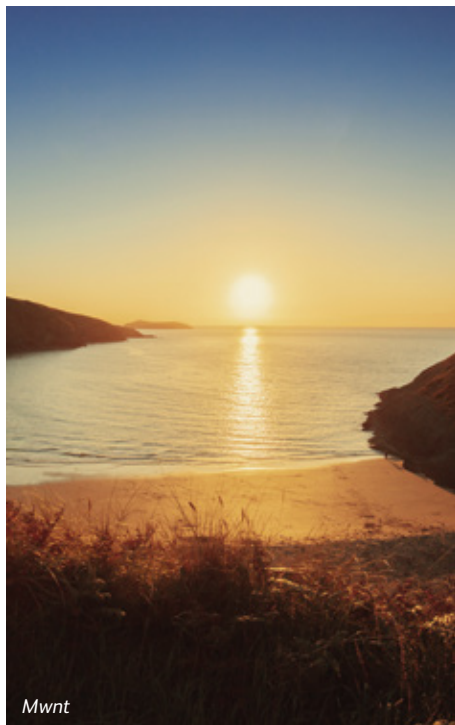

Aberporth

Y Cei Newydd

Mwnt

Penbryn

Ar lan y môr

Fel geiriau'r gân boblogaidd mae'r tywod yn euraidd ar draeth Llangrannog. Yno hefyd mae Carreg Bica a phyllau creigiog i'w harchwilio. Dychmygwch eich hun yn un o storïau smyglwyr T Llew Jones, pysgotwch am grancod a mecryll a chasglwch froc môr a cherrig i greu campwaith celf. Does dim byd gwell na gwyliau ar lan y môr - awyr iach a hwyl i'r teulu cyfan.

Ble mae ein traethau gorau? Wel, mae gennym emau yn ein casgliad pob cam o'r Borth i Aberporth. Traethau Baner Las ac Arfordir Gwyrdd: caffis braf, hufen iâ ac achubwyr bywyd yn goruchwilio dros fisoedd yr haf.

Dringwch dwyni tywod Ynyslas a phan ddewch chi o hyd i'n coedwig tanddwr, gwrandewch am glychau Cantre'r Gwaelod o'r golwg dan y dŵr.

Ar droed, beic a cheffyl

C hwant am awyr iach? Yn ogystal â Llwybr yr Arfordir mae llwybrau gwych i'w cerdded ar draws cefn gwlad Ceredigion. Llwybrau sy'n arwain pob cam o'r mynydd i'r môr. O heicio i gopa Pumlumon yn ucheldiroedd Mynyddoedd Cambria i ymlwybro tawel ar hyd dyffrynnoedd Aeron, Teifi, Ystwyth a Rheidol.

Mae beicio hamddenol i'r teulu cyfan ar hyd llwybrau pwrpasol a chilffyrdd tawel. Ond os ydych chi'n feiciwr mynydd brwd â'ch bryd ar chwysu a sgramblo drwy'r mwd, bryniau a choedwigoedd, Bwlch Nant yr Arian yw'r lle i chi.

Gallwch ddod â'ch cheffyl ar wyliau hefyd - mae gennym ddewis o ganolfannau marchogaeth a milltiroedd lawer o lwybrau cheffyl.

Claerddu, Llynnoedd Teifi

Darganfod y tymhorau

Digynfnewid yw tymhorau'r ddinas, ond yn y wlad gallwch weld a theimlo'r tymhorau'n troi, pob un â'i ogoniant unigryw i'n cyfareddu. Gwanwyn mwyn yn troi'n haf hirfelyn tesog, lliwiau cynnes yr hydref a boreuau barugog y gaeaf. Clychau'r gog a'u harogl melys sy'n dod gyda'r gwanwyn - fe welwch chi nhw ar gyrion Aberystwyth ac Aberaeron, ar lethrau coediog afonydd Ystwyth, Rheidol a Teifi, a hyd yn oed ar lethrau'r arfordir.

'Does dim fel machlud haul dros orwel Bae Ceredigion yn Y Borth neu Ynyslas ar noson braf o haf a lliwiau'r coed yn troi ar daith y trê'n ar hyd dyffryn y Rheidol. Misoedd y gaeaf wrth gwrs yw'r gorau ar gyfer gweld lliwiau coch Cors Caron a chawodydd o sêr gwib yn yr awyr glir dros draeth Penbryn, neu yn nhywyllwch pur Mynyddoedd Cambria.

Hafod

Llanerchaeron

Tynbedw

Trawsgoed

Coed Penglanowen

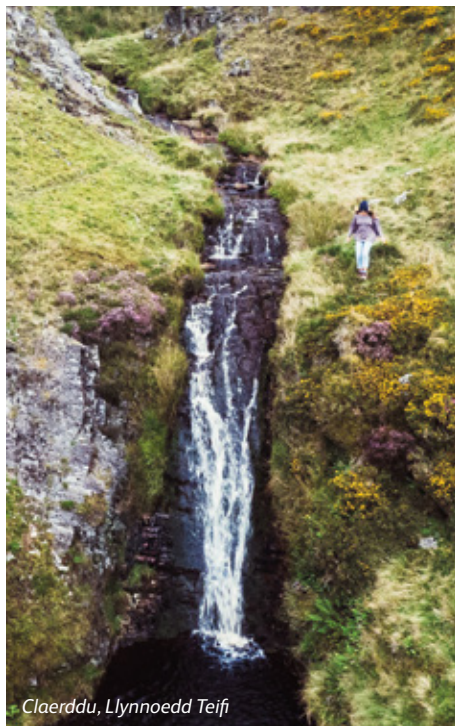

Y Cei Newydd

Soar y Mynydd

Claerddu, Llynnoedd Teifi

Mynyddoedd Cambria

Disgrifiwyd yr ardal hon yn berffaith gan George Borrow, y teithiwr a'r awdur o'r bedwaredd ganrif ar bymtheg. Pe byddai'n dod yn ôl heddiw, ni fyddai'n gweld llawer o wahaniaeth ym Mynyddoedd Cambria. Llethrau Pumlumon yw tarddle afonydd Ystwyth a Rheidol ac afonydd mawrion Hafren a Gwy. 760 milltir sgwâr o weunydd a grug, llynnoedd Nant y Moch, Brianne a Chlaerwen a cheunentydd coediog a'u rhaeadrau gwyllt.

Saif trefi a phentrefi fel Talybont, Ponterwyd, Tregaron a Llanddewi Brefi ar gyrion y mynyddoedd. Mwynhewch dawelwch Ystrad Fflur, Cwmystwyth a Soar y Mynydd - manau ymgynnull i'r mynachod, y mwynloddwyr a'r porthmyn gynt. Mae ystâd ysblennydd yr Hafod yn un o'r enghreifftiau gorau yn Ewrop o dirwedd Darluniaidd a phontydd a rhaeadrau Pontarfynach wedi bod yn denu ymwelwyr ers canrifoedd.

Pumlumon a Nant y Moch

Byw yn y wlad

O lynnoedd Teifi i lawr i aber y Teifi trwy galon Ceredigion, cewch drefi marchnad, pentrefi diddorol a thirwedd naturiol.

Dewch i weld ystâd Plas Llanerchaeron lle gwelwch erddi a fferm o'r 18fed ganrif a chyfarfod â chreffftwyr heddiw. Neu cerddwch lwybrau coediog ystâd Yr Hafod lle crewyd y golygfeydd braf gan Thomas Jones.

Mae gan y sir guriad calon arbennig sy'n ddwfn yng ngwlad y tymhorau mewn cymunedau Cymreig a Chymraeg trwy gydol y flwyddyn. Ceredigion yw sir y corgi brith a'r merlod a'r cobiau Cymreig sy'n cael eu hedmygu dros y byd pan ddaw'r amser i gystadlu ym myd y sioeau mawr. Dathlwn osgeiddrwydd y ceffylau yn Sadwrn Barlys Aberteifi ym mis Ebrill ac mewn sioeau mawr a bach ar hyd a lled y sir.

Y Barcud Coch

Cip ar fyd natur

Da chi, peidiwch ag anghofio'ch sbienddrych. Mae ein pentiroedd yn frith o flodau gwyllt a ieir bach yr haf ac yn fannau delfrydol i oedi i wyllo dolffiniaid trwynbwl Bae Ceredigion, heb sôn am y frân goesgoch a'r hebog glas.

Mae ein traethau a'n cilfannau tawel yn hafanau diogel i forloi a'u lloi, ein corydd mawnog yn denu'r gylfinir, y cornicyll a'r cornchwiglen, tra bo'r heligog ac adar drycin Manaw yn gwbl gartrefol ar greigiau geirwon y clogwyni.

Un o ryfeddodau naturiol mwya'r flwyddyn yw gwyllo tyrfa o filoedd o adar yr eira, neu'r drudwy (aderyn Branwen), wrth iddynt ymgasglu dros bier Aberystwyth ar fachlud haul o'r hydref tan y gwanwyn, tra bo gweilch y môr yn cael croeso yn y gwanwyn i'w cynefin haf ym Miosffer Dyfi.

Dolffiniaid Trwynbwl

Antur i'r gorffennol

Mwnt

Dewch am daith trwy hanes Ceredigion a saif rhwng Gwynedd, Powys a'r Deheubarth. Taith i ddarganfod Oes y Tywysogion a beirdd a chantorion hen a newydd.

Fel Dewi Sant yn Llanddewi Brefi, bu'r Methodist, Daniel Rowland yn pregethu i dyrfa fawr yn yr awyr agored yn Llangeitho. Dyma hefyd fro mebyd yr Apostol Heddwch, Henry Richard.

Bu cloddio am blwm, aur ac arian yng Ngheredigion ymhell cyn i'r Rhufeiniaid gyrraedd. Ar un adeg roedd Dyffryn Teifi yn ganolfan i'r diwydiant gwlân sy'n parhau hyd heddiw a gallwch ddilyn llwybrau pererinion ar hyd yr arfordir a'r porthmyn dros y brynau. Roedd hyd yn oed y cymunedau lleiaf ar hyd yr arfordir yn llawn prysurdeb adeiladu llongau i hwylio o Geredigion i bedwar ban byd.

Aberteifi

Castell Aberteifi

Castell Aberystwyth

Ein Llwybrau Celtaidd

Yn ôl pob sôn, mae teithio'n ehangu'r gorwelion, ond mae rhai teithiau yn gwneud mwy na hynny. Maent yn rhoi golwg ar y byd drwy lygaid gwahanol. I weld hanesion a chwedlau yn dod at ei gilydd. I weld cydbwysedd a chytgord yn ein byd prysur.

Dilynwch ein Llwybrau Celtaidd trwy Orllewin Cymru a Hen Ddwyrain Iwerddon a chewch ddewis llwybrau prin eu defnydd a phob un yn mynd â chi'n agosach at yr arfordir a chefn gwlad, y lleoedd sydd wedi llunio'r diwylliant cryf a rennir gan bobl ein dwy wlad o hyd. Clywch rythmau'r byd naturiol yng ngoslef ein lleisiau. Cewch grwydro tirluniau gwyllt sy'n ysbrydoli anturiaethau bob dydd. Dewch o hyd i bentrefi lliwgar lle bydd pobl yn eich croesawu fel cymydog, diwylliant sy'n rhoi gwerth ar groeso cynnes i deithwyr a ffarwel cartrefol i ffrindiau newydd. Dyma ein Llwybrau Celtaidd.

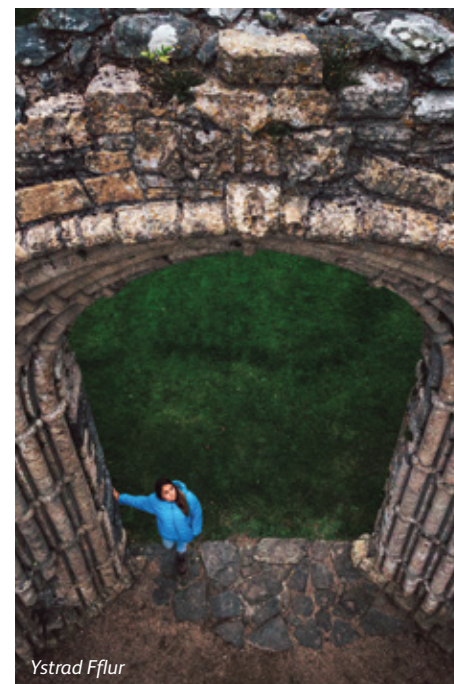
www.llwybrauceltaidd.cymru

Llangrannog

Borth - Ynyslas

Ystrad Fflur

Ffordd Cymru

O Aberdaron ar Benrhyn Llŷn i Dyddewi yn Sir Benfro, mae Ffordd Cymru yn ymlwbro trwy'r gorau o Geredigion: harbyrau lliwgar a threfi glan môr, ar hyd arfordir sy'n frith o fywyd gwyllt. Oedwch mewn pentrefi pysgota, cilfannau cudd a thraethau Baner Las godidog; troediwch lwybr arfordir Ceredigion neu eisteddych yn ôl i fwynhau ysblander y Bae.

Cymerwch lwybr igam ogam i gyfeiriad Mynyddoedd y Cambria i chwilio am drysorau cudd Ceredigion mewn trefi marchnad ac erwau maith o dir agored. Chwiliwch am olion treftadaeth y mynachod a'r mwylgloddwyr a dilynwch ôl troed cymeriadau y gyfres deledu, Y Gwyll. Blaswch y gorau o fwyd môr, cynnyrch fferm a chwrw lleol Ceredigion mewn bwytai, tafarnau a marchnadoedd ar hyd y daith.

Dilynwch y llwybr mewn car, ar droed, beic neu geffyl - neu hyd yn oed drên stêm.

Arfordir Ceredigion

Aberaeron

Aberystwyth

Cwmtydu

Aberystwyth

Chwant am fwyd

Sewin, brithyll ac eog o ddyfroedd llynnoedd ac afon Teifi, cimychiaid a chrancod Bae Ceredigion a mecryll Y Cei Newydd sydd ar fwydlen Ceredigion. Cynnyrch llaeth Ceredigion oedd sail busnesion llewyrchus yn Llundain 'slawer dydd, ac heddiw gallwch fwynhau cynnyrch llaethdai Ceredigion ar ffurf caws, iogwrt neu hufen iâ mêl. I dorri syched, cewch ddewis o ddŵr ffynnon, neu beth am wydriaid o win neu gwrw o winllan neu fragdy lleol.

Dyma lle cewch chi'r cawl gorau ar ddydd Gŵyl Dewi, yn ein barn ni, a blasu byd mewn bwytaid da a dyfeisgar. Crwydrwch Geredigion o flas i flas. Dilynwch eich trwyn o gwmpas siopau a ffermydd y sir i flasu'r cyfan yng nghwmni'r cynhyrchwyr. Mae cynnyrch o safon ar werth mewn siopau lleol, marchnadoedd fferm ac mewn gwyliau bwyd yn Aberaeron, Aberteifi, Aberystwyth a Llambed. Y cyfan yn ffres ac yn lleol.

Antur artistig

Dyma gynefin Aneurin, arluniwr y cobiau a sawl ffotograffydd lleol o fri. Mae merched yn amlwg ym myd celf Ceredigion hefyd o grëwyr di-enw cwiltiau'r gorffennol i artistiaid cyfoes fel Mary Lloyd Jones, Ruth Jên a Rhiannon, i enwi dim ond tair.

Dewch ar draws orielau a gweithdai artistiaid a chrefftwyr o bob math mewn trefi a phentrefi ar hyd a lled Ceredigion. Mae nifer ohonynt yn arfer crefftau traddodiadol gyda gogwydd modern - turnwyr coed, gemyddion cain, cerflunwyr a chrochenwyr ac arlunwyr sy'n llwyddo i gyfleu bywyd cefn gwlad ac arfordirol Ceredigion yn berffaith.

Mae Aberystwyth yn ganolfan artistig arbennig, gyda gwyliau, ffeiriau, arddangofeydd a sgysiau celf trwy gydol y flwyddyn. Neu beth am drefnu i ddilyn cwrs creu yng nghwmni artist neu grefftwr - cewch ddigon o ysbrydoliaeth yn nihlun ac arfordir y sir.

Canolfan y Celfyddydau, Aberystwyth

Gŵyl Gomedî Aberystwyth

Gŵyl Seiclo Aberystwyth

Parêd Llusernau Aberteifi

Canolfan y Celfyddydau, Aberystwyth

Dyna ddifyr

Dewch i fwynhau gwyliau amrywiol Ceredigion - cewch groeso twymgalon a digon o hwyl a sbri.

Ymlaciwch i swyn cerddoriaeth gyfoes mewn gigs bach a mawr ar draws y sir. Mae'r traddodiad eisteddfodol yn fyw ac iach o Benrhyncoch i Fryngwyn a Thalgarreg. Cewch artistiad o bob cwr o'r byd yn diddanu yn Aberteifi ac Aberystwyth, cartref sawl gŵyl a digwyddiad sy'n dathlu cerddoriaeth, celf, llên a hanes sy'n rhyngwladol ei safon ond cartrefol ei naws.

Cewch fwynhau hwyl cefn gwlad hefyd. Dewch i Geredigion am gyffro'r rasys ceffylau harnais, cneifio neu feicio proffesiynol; dewch i gystadlu gyda'n rhwyfwr afon a hwylywr môr, neu beth am sialens dŵr a mwd wrth daclo ein rasys cors a mynydd.

Cynefin y Cardi

Troed yr Aur a Derwen Gam, Llanwenog a Ffostrasol - enwau hudolus cefn gwlad Ceredigion - pob un â chymeriad unigryw a digon o hanes, o harbwr Aberteifi i Stesion Strata.

Pa mor dda ydych chi'n adnabod trefi a phentrefi arfordir Ceredigion fel Aberaeron, Aberporth a Thresaith, Llangrannog neu'r Cei Newydd? Tref y coleg ger y lli yw Aberystwyth, ond cewch ffraethineb doeth yn nhrefi marchnad Tregaron, Llambod ac Aberteifi ac mae hwyl i gael yn Llandysul gyda'r pysgota a'r padlo. Mae ein pentrefi gwasgaredig yn llawn cymeriad a chymeriadau. Dyma lle dewch chi ar draws y Cardi go iawn a lle mae'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig yn fyw.

Y Cei Newydd

Trefi a phentrefi

Aberystwyth

Cartref y coleg ger y lli ac atgofion melyn am gerdded y prom a chicio'r bar. Siopau stryd fawr a siopau bach â chymeriad, caffis croesawgar a bwytai sy'n gweini bwyd y byd. Bywyd celfyddydol prysur: Llyfrgell Genedlaethol Cymru, amgueddfa'r sir a chanolfan celfyddydau heb ei hail. Harbwr, marina a rheilffordd stêm. Tref glan môr go iawn.

Aberaeron

Un o emau Ceredigion. Tref harbwr hyfryd sy'n enwog am ei phensaernïaeth a'u hadeiladau lliwgar. Lle da am fwyd o gynnyrch lleol ac i siopa am rywbeth bach spesial. Plas ac ystad yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn Llanerchaeron gerllaw - dilynwch y llwybr ar hyd glan yr afon.

Aberteifi

Tref ganoloesol fu'n fan geni'r Eisteddfod. Heddiw mae'n fwrwm o greadigrwydd gyda siopau a galerïau diddorol, theatrau, cyngherddau, gwyliau bwyd a cherddoriaeth a dathliadau cefn gwlad, yr afon a'r arfordir yn dod ynghyd. Clwb golff uchel ei barch, triapiau bywyd gwyllt ac arfordir ysblennydd Ceredigion gerllaw.

Aberystwyth

Aberaeron

Aberteifi

Trefi a phentrefi

Pontarfynach

Pentref y rhaeadrau, y tair pont a chwedl yr hen wraig a'r diafol. Teithiwyd yma ar y trên stêm ar hyd cwm Rheidol. Un o leoliadau straeon mwyaf dramatig Y Gwyll a phorth i'r Hafod a Chwmystwyth.

Pontarfynach

Tregaron

Ardal Twm Siôn Cati, y porthmyn a'r Apostol Heddwch. Abaty Ystrad Fflur, Llanddewi Brefi, Llangeitho a Soar y Mynydd gerllaw. Bywyd gwyllt Gwarchodfa Natur Cors Caron a physgota da ar lynnoedd ac afon Teifi.

Cors Caron, Tregaron

Llanbedr Pont Steffan

Tref farchnad a phrifysgol. Gwyliau cerdd, bwyd, crefft a chwrw. Traddodiad eisteddfod, gwlan a chwiltiau, sioeau meirch ac amaeth. Cerdded, merlota a physgota da. Man geni rygbi Cymru.

Biosffer Dyfi

Llanbedr Pont Steffan

Llandysul

Tref hanesyddol ar afon Teifi. Pysgota da am frithyll, sewin ac eog a lle da i ganwio hefyd. Gwlad y melinau gwlan ac Amgueddfa Wlan Cymru gerllaw.

Biosffer Dyfi

Biosffer cyntaf Cymru. Canolfan y Dechnoleg Amgen, senedd-dy cyntaf Cymru, hanes y mwynwyr yn Ffwrnes a Thalybont, llwybrau'r beirdd a gwarchodfeydd Ynyslas ac Ynyshir.

Dyffryn Teifi

Saif castell tref farchnad Castell Newydd Emlyn ar fwa yn afon Teifi, tra bod castell Cilgerran ar graig uwch ceunant llydan. Cenarth amdani am raeadrau, cwryglau a physgota am eog.

Llandysul

Cenarth, Dyffryn Teifi

Borth

Y Cei Newydd

Traethau

Borth, Ynyslas, Clarach

Tair milltir o dywod braf sy'n ymestyn o graig yr Wylfa yn Y Borth am dwyni tywod a gwarchodfa natur Ynyslas. Lle da ar gyfer syrffio a gweithgareddau dŵr o bob math. Creigiau trawiadol sydd naill ben i draeth tywod Clarach. Achubwyr bywyd ar draethau Clarach a'r Borth yn yr haf.

Aberystwyth

Dau draeth poblogaidd dan ofal achubwyr bywyd. Mae'r promenâd milltir o hyd yn ymestyn o'r harbwr hyd at reilffordd y clogwyn, heibio'r pier, y bandstand a'r jeti. Lle gwyh i wyllo'r machlud ac i syrffio, pysgota o'r traeth a gwylio bywyd gwyllt.

Y Cei Newydd

Dewis o dri thraeth gwahanol: traeth Y Dolau a thraeth Yr Harbwr yn fwrwm o weithgareddau tra bod Traethgwyn yn dawlach - ond cofiwch gadw llygad ar y llanw. Eisteddych ar bier Penpolion i fwyta'ch sgloods a gwylio'r dolffiniaid.

Llangrannog

Hoff draeth plant yr Urdd a'u teuluoedd. Dewiswch rhwng Traeth y Pentref a thraeth Cilborth gyda Charreg Bica yn sefyll yn gadarn rhwng y ddau. Traeth syffwyr a rhwyfwyr brwd. Achubwyr bywyd dros yr haf.

Cwmtedu

Rhed afon Dewi lawr trwy'r traeth cerrig lle mae'r creigiau a'r ogofâu'n hafan i fywyd gwyllt. Bu'r harbwr naturiol yma gynt yn guddfan i smyglwyr ac mae olion caer hynafol Castell Bach gerllaw.

Tresaith ac Aberporth

Mae'r penrhyn rhwng traethau Aberporth a'r llwybr gwastad tua Tresaith yn un o'r llefydd gorau i weld dolffiniaid. Tywod melyn braf, achubwyr bywyd dros yr haf a gweithgareddau traeth a dŵr.

Penbryn a Mwnt

Dau o draethau hyfryd yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol. Traethau tawel o dywod melyn: Penbryn yn cysgodi rhwng llethrau coediog a'r Mwnt a'r eglwys fach wyngalchog yn sefyll uwch ei ben. Llefydd gwyh i wyllo'r sêr fin nos.

Llangrannog

Aberporth

Mwnt

Penbryn

Aberystwyth

Mynd am dro

Y mynydd mwyaf

Cewch ddewis o bum llwybr i ben Pumlumon: o Nant y Moch, heibio Llyn Llygad Rheidol, neu dilynwch ôl troed Caradog Jones, y Cymro cyntaf i gyrraedd copa Everest.

Dilyn y llif

Dilynwch afonydd Ystwyth Rheidol, Aeron a Teifi, trwy goedlannau llawn blodau gwanwyn a lliwiau'r hydref, ac ewch i Ffwrnais, Pontarfynach a'r Hafod i weld a chlywed rhyferthwy eu rhaedrau.

Yn ôl troed y mwynwyr

O'r Borth i Bontarfynach a Phontrhydfendigiad drwy dirwedd dwy fil o flynyddoedd o fwyngloddio. Fe welwch hefyd leoliadau ffilmio Y Gwyll a stori elffant Tregaron.

Llwybrau hygyrch a hawdd

Dyfroedd gwyllt rhaedrau Cenarth, tangnefedd Cors Caron, dolffiniaid Aberporth, barcutiaid coch Bwlch Nant yr Arian, a'r drudwy dros bremenâd Aberystwyth gyda'r machlud: mae'n hawdd mwynhau bywyd gwyllt Ceredigion.

Tro trwy'r dref

Gyda map neu ap, gallwch ddilyn llwybrau hanes trefi Aberteifi, Llandysul, Llambled, Tregaron, Aberystwyth ac Aberaeron.

Bryngaerau'r môr a'r mynydd

Pendinas, Pendinas Lochlyn, a Chastell Bach yn gwarchod yr arfordir ac yn y mynydd-dir mae Pen y Bannau, Castell Rhyfel a Chaer Cadwgan gydag enwau atgofus o'r gorffennol a golygfeydd godidog y presennol.

Ewch i wefan

DarganfodCeredigion.cymru

am fanylion llwybrau cerdded Ceredigion.

Llwybr Affordir Ceredigion

Llynnoedd Teifi

Pumlumon

Aberystwyth

Cors Caron, Tregaron

Hafod

Ceredigion

Bae Ceredigion a Mynyddoedd Cambria

BAE CEREDIGION
CARDIGAN BAY

Atgynhyrchir yr holl fapiau yn seiliedig ar Ddeunydd yr Ordnance Survey gyda chaniatâd yr Ordnance Survey ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Mawrhydi © Hawlfraint y Goron. Mae atgynhyrchu heb ganiatâd yn torri hawlfraint y Goron a gall hyn arwain at erlyniad neu achos siŋl. Cyngor Sir Ceredigion, 100024419, 2020.

CYNGOR SIR
CEREDIGION
COUNTY COUNCIL

Darganfod Ceredigion

Bae Ceredigion a Mynyddoedd Cambria

T 01970 612125
01545 570602

E croeso@ceredigion.gov.uk

 [@DiscoverCeredigion](https://www.facebook.com/DiscoverCeredigion)

 [@VisitCeredigion](https://twitter.com/VisitCeredigion)

Rheilffordd Stêm Cwm Rheidol